

1918

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

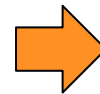
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Ülikooliteaduse rahvusvahelistumise- eesmärgid ja rollijaotused

Rein Vaikmäe
Teadusprorektor

Millest tuleb juttu

- Ülikooliteaduse rahvusvahelistumine:
 - Ülikooliteaduse spetsiifika
 - Välisülikoolide strateegiad
 - Rahvusvahelistumise eesmärgid
 - TTÜ rahvusvahelistumine ja strateegia
- Rollijaotused
 - Teadlane
 - Ülikool
 - Riik
 - EL

1918

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Rahvusvahelistumine – mida see tähendab ülikooli jaoks? (1)

- Rahvusvahelistumine tähendab rahvusvahelist, kultuuridevahelist või globaalset dimensiooni ülikooli peamistes tegevusvaldkondades – teadus- ja õppetegevus.
- Ülikoolid on nende loomisest alates olnud loomult rahvusvahelised organisatsioonid. Kaasajal on ülikoolide rahvusvahelistumine omandanud/omandamas globaalset dimensiooni (nagu majandus ja ettevõtlus).

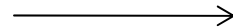
Rahvusvahelistumine – mida see tähendab ülikooli jaoks? (2)

Peamised trendid rahvusvahelistumise valdkonnas:

- 1) rahvusvaheline koostöö teadustegevuses (rahvusvahelised projektid) → rahvusvaheline koostöö õppetegevuses (ühisõppekavad ja –kraadid, konsortsiumid, Bologna-protsess)
- 2) rahvusvahelise koostöö algatused üksikisikute või struktuuriüksuste vahel → institutsionaalsel tasandil algatatud rahvusvaheline koostöö

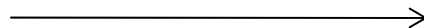
Rahvusvahelistumine – mida see tähendab ülikooli jaoks? (3)

3) *ad hoc* / juhuslik
koostöösidemete tekkimine

proaktiivne koostööpartnerite
otsimine; strateegiliste
võrgustike loomine

4) institutsionaalselt
mittekoordineeritud
lähenemine

institutsionaalsel tasandil,
integreeritud lähenemine

Igal juhul ei ole rahvusvahelistumine eesmärk omaette!

1918

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Välisülikoolide strateegiad

- Valdav osa tugevatest ülikoolidest omab/loob strateegiat
- Tugevate teadusülikoolide grupeeringud
- Rõhutatakse maailma-/rahvusvahelisel tasemel tugeva teaduse ja spetsialiseerumise prioriteete
- Valivus partnerite otsingul
- Teadlaste ja tudengite vahetus, järeldoktorantuur

Rahvusvahelistumise eesmärgid TTÜ rahvusvahelistumise strateegias

- Rahvusvahelise mõõtme suurendamine õppe-, teadus- ja arendustegevuses edendades selleks koostööd nii Euroopa Liidu liikmesriikide kui kolmandate riikide parimate õppe- ja teadusasutustega
- Õppe-, teadus- ja arendustegevuse kvaliteedi tõstmine tagamaks TTÜ rahvusvahelist nähtavust ja konkurentsivõimet

Teaduse tippkeskused

EL tippkeskused 2005-2007:

- ❑ Päikesepatarei elementide materjalide ja tehnoloogiate tippkeskus (prof Enn Mellikov, materjaliteaduse instituut)
- ❑ Infotehnoloogia virtuaalne tippkeskus „eVikings II“ (prof Jaan Penjam, TTÜ Küberneetika Instituut)

2007. a moodustati Põhjamaade Päikeseenergeetika Tippkeskus (prof Enn Mellikov)

Eesti tippkeskused 2008-2015:

- ❑ Arvutiteaduse tippkeskus (v.t. Tarmo Uustalu, TTÜ Küberneetika Instituut)
- ❑ Integreeritud elektroonikasüsteemide ja biomeditsiinitehnika tippkeskus (prof Raimund Ubar, arvutitehnika instituut)
- ❑ Keemilise bioloogia tippkeskus (koordinaator Tartu Ülikool). Keskuses osalevad keemiainstituudi professori, akadeemik Mati Karelsoni ja matemaatika-loodusteaduskonna dekaani, professor Margus Lopp'i juhitud uurimisgrupid

Järeldoktorid 2008

- Järeldoktorina välisriigist TTÜ-s
 - **Küberneetika Instituudis 8 noorteadlast** (Poolast 2, Prantsusmaalt 2, Egiptus, Tšehhi, UK, Venemaa)
 - materjaliteaduse instituudis 1 noorteadlane Bulgaariast
- TTÜ noorteadlased järeldoktorina välisriigis:
 - Šveits, Zürichi Ülikool (Aaro Hazak, TE)
 - Šveits, EMP (Lauri Kollo, MT)
 - Tšehhi, TA Org. ja Bioorg. Keemia Inst. (Sille Ehala, YK)
 - UK , Birminghami ülikool (Juhan-Peep Ernits, IT)
 - USA , Urbana Ülikool (Riina Aav, YK)

Külalisprofessorid ja -teadlased TTÜ-s 2008

Kokku 184, neist:

- Soome (36)
- Saksamaa (24)
- Venemaa (12)
- Rootsi (11)
- Ukraina (9)
- Leedu, Norra, Poola, Taani (7)
- Jaapan (6)
- Läti, Prantsusmaa, Ungari (5)
- Itaalia (4)
- USA (3)

1918

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Külalisprofessorid ja -teadlased TTÜ-s 2008

Arvuliselt, teaduskonniti:

- Energeetikateaduskond (34)
- Ehitusteaduskond (22)
- Infotehnoloogia (41)
- Keemia- ja materjalitehnoloogia (14)
- Majandusteaduskond (9)
- Matemaatika-loodusteaduskond (13)
- Mehaanikateaduskond (5)
- Sotsiaalteaduskond (2)
- TTÜ Geoloogia Instituut (17)
- TTÜ Küberneetika Instituut (23)
- Tehnomeedikum (4)

1918

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

TTÜ töötajad külalislektorina välisriikides

Kokku 2008. aastal 54, neist:

- Soome (17)
- Saksamaa (8)
- Läti, USA (4)
- Inglismaa (2)
- Itaalia (2)
- Portugal (2)
- Taani (2)
- Austria, Bulgaaria, Hiina, Hispaania, Norra, Poola, Tšehhi, Uus-Meremaa, Valgevene

1918

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Doktorikoolid 2009-2015

Doktorikoolide tegevuse käivitamisel eeltingimuseks välisriigi ülikooli, T&A asutuse või äriühingu osalemine.

TTÜ doktorikoolide eeltaotlused:

- ❑ Energia- ja geotehnika doktorikool
Välispartnerid: Riia Tehnikaülikool, Vilniuse Gediminase Tehnikaülikool, Helsinki Tehnikaülikool, Aalborgi Ülikool, Gdynia Maritime University
- ❑ IKT doktorikool
Välispartnerid: Helsingi Tehnikaülikool, TUCS (Soome dok.kool)
- ❑ Ehituse ja keskkonnatehnika doktorikool
Välispartnerid: Vilniuse Tehnikaülikool, Helsingi Tehnikaülikool, Hamburg University of Applied Sciences, Chalmers University of Technology

Rollijaotused

- Teadlane
- Ülikool
- Riik
- EL

Ülikool

- Tugevuste väljaarendamine ja rahvusvahelise nähtavuse suurendamine (sh rahvusvahelised teaduskonverentsid)
- Atraktiivne töö- ja elukeskkond (*campus*), tähelepanu ka olmele ja kultuurierinevustele
- Pikaajaline strateegia, ka partnerite valikul

Riik

- Rahvusvahelistumist toetavad paindlikud meetmed
- T&A kvaliteeti ja atraktiivsust tõstvad meetmed
- Järelkasvu rahvusvahelistumist toetavad meetmed, sh järeldoktorantuur
- Riiklikud programmid ja nende avamine
- Seadusandlus (finantside piiriülene liikumine, teadlaste sotsiaalsed garantiid, jne.)
- Infrastruktuuri arendamine (T&A, KH, transport, teenindus, konverentsikeskused, teadus riigi mainekujunduse osana jne)

Täna tähelepanu eest!

 1918
TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

20/05/2009